د افغانستان اسلامي جمهوریت
د مالیې وزارت
د ملي بودجه لوی ریاست

د 1400 مالي کال د ملي بودیجې د میاشتنۍ راپور

کب ۱۳۹۹

لړلیک

سریزه.. ۱

د سرچینو او لګښتونو لنډیز.. ۱

مالی سرچینی ۵

الف- کورنی عایدات ۵

ب- مرستي ٦

ج- پوري : ٦

لګښتونه د وزارتونو او اداراتو پر بنسټ ٦

لګښتونو د اقتصادی کودونو پر بنسټ ۸

لګښتونه د ولایتونه پر بنسټ ۱۱

لګښتونه د برنامي پر بنسټ ۱۲

د ۱۳۹۹ لګښتونه د حکومت دندو پر بنسټ.. ۱۸

سریزه

د ملي بودیجې میاشتنۍ مالي راپور، د حکومت سرچینو او لګښتونو په اړه آخیرنۍ معلومات پرېکړه نیونکو او عامو خلکو ته واک ورکوي، ترڅو د ملي بودیجې په اړه روڼتیا او حساب ورکونکي زیاتوالی راشي، د مالي چارو او عامه لګښتونو د قانون ۵۴ ماده پر بنسټ، د مالیې وزارت اړ دی ترڅو د عامو خلکو لپاره د میاشتنۍ بودیجې راپور چمتو کولو سربیره، د نړیوال مالي معیارونو لکه مالي محاسبې او عامه لګښتونو یا PEFA او د پرانیستي بودیجې شاخص یا OBI ته اړتیا ده. د ملي قوانینو او نړیوالو معیارونو د غوښتنو سره سم، د ملي بودیجې لوی ریاست د افمیس (د افغانستان مالي معلوماتو مدیریت سیستم یا AFMIS) پربنسټ د ملي بودیجې میاشتنۍ مالي راپور ترتیبوی. دا راپور د ملی بودیجې لوی ریاست ویب پانه (www.budgetmof.gov.af) کې د عامي لاسرسي په موخه هره میاشت خپرېږي. د سرچینو په سکتور کې د ملي بودیجې میاشتنی مالي راپور کې کورني عایدات، نړیوالې مرستې او د افغان حکومت پورونه شامل دي.

او د لګښتونو برخه کې، عادي بودیجې، پراختیایي بودیجې، عادي لګښتونه، توحیدي بودیجې، د اقتصادي کودونو پر اساس لګښتونه، د ولایتونو لخوا لګښتونه، د برنامې پر اساس لګښتونه او د دولتي دندو پراساس لګښتونه شامل دي. د حکومت سرچینې او لګښتونه هم د تیرې میاشتې او ورته تیر کال پرتله کیږي. پدې راپور کې ټول مالي ارقام له AFMIS سیستم څخه اخیستل شوي ده او د بودیجې ضمیمې، احتیاطي سرې څخه تعدیل، او له یوې اداري څخه بلې ادارې ته د تنظیمونو پراساس د مالي کال په اوږدو کې بودیجې ټول بدلونونه شامل دي.

د سرچینو او لګښتونو لنډیز

د افغانستان حکومت مالي سرچینې د کورنیو عوایدو، مرستې او پورونو له لارې چمتوکیږي. دلومړی مالي کال تروسه، په مالي سرچینو کې د کورنیو عایداتو برخه، ۶۹% او د بهرنیو مرستې او پورونو برخه ۳۱% ده. او تروسه ۱۰۰٪ لګښتونه د کورنی عوایدو څخه لاسته راغلی.

د افغانستان د حکومت لګښتونه په دوه برخو ویشل شوي ده، عادی لګښتونه او پراختیایي لګښتونه. دلومړی مالي کال تروسه، عادي لګښتونه ۸۹٪. او پرختیایي لګښتونه برخه ۱۱% ده.

کورني سرچینیو وړاندوینه ۱۸٪ راټول شوي. د مالي کال لومړی نه ۳۷ میلیارده ۱۷۱ میلیونه افغانی عواید د کورنی سرچینو څخه راټول شوی ده . (کورنی عواید په مالي روان کال کې ۲۱۶ میلیارده او ۵۰۰ میلونه افغانی اوړاندوینه شوی ده،

کورني عواید د تیر کال د ورته کومه تغیر یکی نده راغلی . د مالي کال له پیل راهیسې تر دې دمه، داخلي عوایدو ۳۸ میلیارده او ۱۷۱ میلیونه ده، او تیر مالي کال کې ۳۸ میلیارد ه او ۱۹۱میلیونه وو، چی یوازی ۲۰ میلیونه کموالی ښایي.

کورني عواید د تیرې میاشـتې پرتله ۳۴٪ زیات شـوی. د کب ۱۳۹۹ مالي کال په میاشـت ۱۴ میلیارده او۴۱۷ میلیونه افغانی راټول شوې ده، په سلواغه میاشت ۱۳۹۹ کې ۱۰ میلیارده او ۷۶۸ میلیونه راټول شوی وو، چې کب عایدات د سلواغه میاشت په پرتله ۳ میلیارده او ۶۴۹ میلیونه زیاتوالی ښایي.

د میاشتني پلان په پرتله کورني عواید ٪۲۰ کموالي ښايي. د میاشتنۍ پلان عواید په اساس تر اوس مهال باید ۴۷ میلیارده افغانی او ۵۵۶ میلیونه راټول شوی، مګر ۳۸ میلیارده او ۱۷۱ میلیونه راټول شوي ده، کوم چې د پلان شوي عوایدو شاوخوا ۹ میلیارده او ۳۸۴ میلیونه کموالی ښايي.

په ۱۴۰۰ مالي کال کې عايدات او لګښتونه په لمړی جدول کې لنډيز شوي دي. د کورنی عايداتو په لمړی شکل کې ښودل شوي دي.

جدول 1- د ۱۴۰۰ مالي کال د بودجې او تمويل لنډيز، د کب ۱۳۹۹ (په ميليون افغانی)

	۱۴۰۰ وړاندوینه	حقيقی	سلنه
دمنابعو ټوټال	**435,442**	**55,471**	**13%**
کورني منابع	216,500	38,171	18%
بهرني منابع	218,942	17,300	8%
د لګښتونو ټوټال	**473,042**	**37,940**	**8%**
عادي بودجه	**311,406**	**33,947**	**11%**
پراختيايي بودجه	**161,635**	**3,993**	**2%**
اختياري	89,538	1,422	2%
غيراختياري	72,097	2,571	4%
د بودجې کمښت	**-37,600**	**17,531**	
د بودجې کمښت تمويل	37,400		
ريزفی وجوه	20,000		
د پيسو نړيوال صندوق وجوه	17,400		
بيلانس	**-200**		

يادونه: د ۱۴۰۰ بودجې (وړاندوینه) د ټولو بوديجې ضمايمو او تعديلاتو شامل دي.

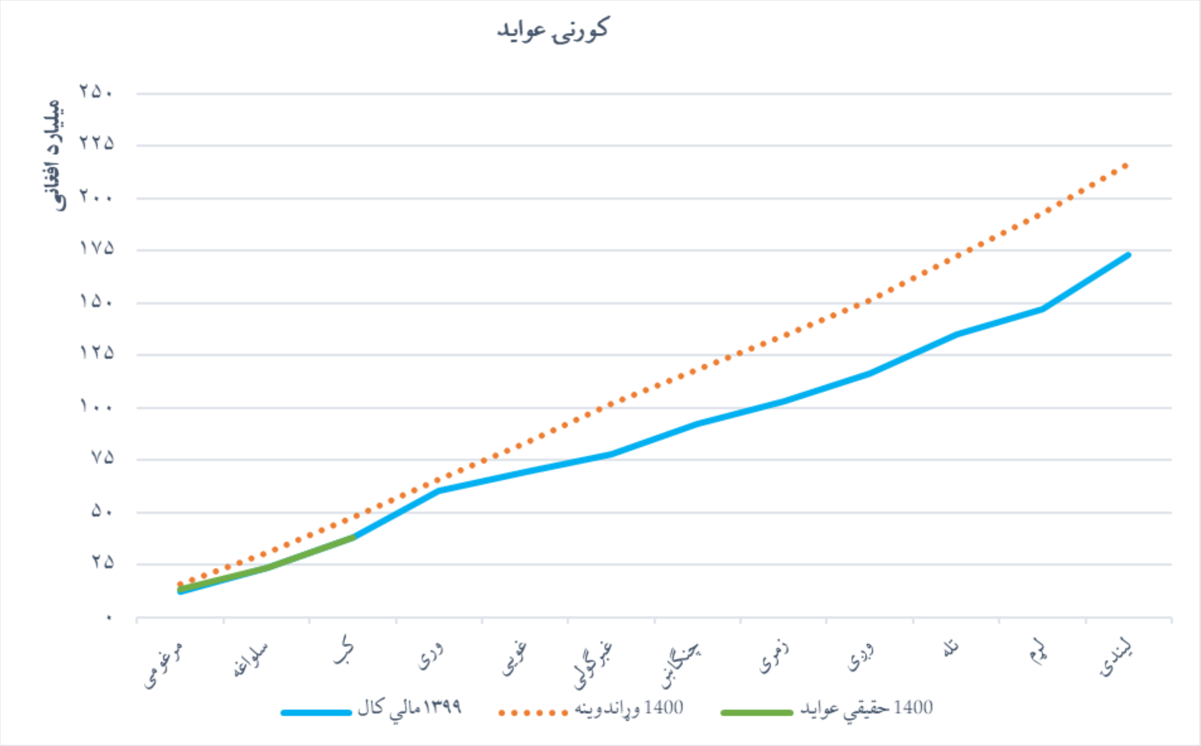

شکل ۱- د ۱۴۰۰ مالي کال د کورنی عوايدو ترنډ

۸٪ وړاندوینه مرستي ترلاسه شوي. د مالي کال د لومړی نه تروسه ۱۷میلیارده او ۳۰۰ میلیونه له بهرني مرستې لاسته راغلي ده (پورونه په مرستو کې شامل دي). او د ۱۴۰۰ بودیجې کې بهرني مرستې ۲۱۸ میلیارده او ۹۴۲ مبلیونه افغانی وړادوینه شوی ده،

د ټول اټکل شوی مالي سرچینې ۱۳٪ لاسته راغلي. د مالي کال د لومړی نه تروسه ۵۵ میلیارده او ۴۷۱ میلیونه له مختلفو سرچینې لاسته راغلي ده. ټول مالي سرچیني (کورنی عواید، مرستي، او پورونه) ۴۳۵ میلیارده او ۴۴۲ میلیونه افغانی د ۱۴۰۰ مالي کال په ملي بودیجې کې وړاندیونه شوي.

پراختیایي بودیجې ۲ ٪ مصرف شوی ده. تروسه، ۳ میلیارده او ۹۹۳ میلیونه له پراختیایي بودیجي څخه مصرف شوی ده. چې ۱ میلیارده او ۴۲۲ میلیونه یې د اختیاری بودیجې څخه او ۲ میلیارده او ۵۷۱ میلیونه یې د غیر اختیاری بودیجې څخه مصرف شوی ده. ټول پراختیایي بودیجې ۱۶۱ میلیارده او ۶۳۵ میلیونه افغانی په ۱۴۰۰ مالي کال کې ده.

پراختیایی لګښتونه د تیر کال د ورته وخت پر تله ۵۶٪ کموالي لري. افغانستان حکومت تروسه پراختیایي بودیجې څخه ۳ میلیارده او ۹۹۳ میلیونه افغانی مصرف کړي ده، او تیر کال کې ۹ میلیارده او ۱۴۵میلیونه افغانی مصرف کړي وو. چې ۵ میلیارده ۱۵۲ میلیونه کموالي ښایی.

پراختیایی لګښتونه د تیرې میاشتې په پرتله ٪۱ کموالی راغلی ده . یوازې د کب میاشت روان کال کې ۱ میلیارده او ۹۸۶ میلیونه افغانی مصرف شویی دی. او یوازي د سلواغه ۲ میلیارده او ۴ میلیونه مصرف شویی وو. چې یوازی ۱۷ میلیونه کموالی ښایی.

پراختیایی لګښتونه د پلان شوي بودیجې په پرتله٪ ۹۵ شاتی پاتی ده. افغانستان حکومت د ۱۳۹۹ کب میاشتی تر ختمیدو پوری ۷۴ میلیارده ۶۱۲ میلیونه وړادیوینه کړي ده، پداسې حال کې چې پدې موده کې یې ۳ میلیارده ۹۹۳ میلیونه مصرف کړي. او همداسی ۷۰ میلیارده او ۶۱۹ میلیونه افغانی د پلان شوی بودیجې څخه کم مصرف شوی ده.

عادي بودیجې ۱۱٪ مصرف شوي ده. تروسه ۳۳ میلیارده او ۹۴۷ میلیونه افغانی د عادی بودیجې څخه مصرف شوي ده. ټول عادي بودیجې ۳۱۱ میلیارده او ۴۰۶ میلیونه افغانی د ۱۴۰۰ مالی کال کې ده.

عادی لګښتونه د تیر کال ده ورته وخت پرتله ۳۰ کموالی راغلی . تروسه ۳۳ میلیارده او ۹۴۷ میلیونه افغانی د عادي بودیجې څخه مصرف شوی ده. او تیر کال کې ۴۸ میلیارده او ۳۷۸ میلیونه افغانی مصرف شوی وو. او په همدی توګه ۱۴ میلیارده او ۴۳۱ میلونه د تیر کال نه کم مصرف شوی ده .

عادي لګښتونه د پلان شوی بودیجې پرتله ۵۹٪ کموالي ښایي. د عادی بودیجی لګښتونه ۸۳ میلیارده ۳۷۶ میلیونه د کب ۱۳۹۹ کال پوري وړادیوینه شوی ده. او ۳۳ میلیارده او ۹۴۷ میلیونه افغانی یی په همدي موده کې مصرف شوی ده، او د پلان شوی بودیجې څخه ۴۹ میلیارده او ۴۲۹ میلیونه افغانی کم مصرف شوی ده.

عادی لګښتونه د تیر میاشتي پرتله ۲۹٪ زیاتوالی ښایي. د عادی بودیجې څخه کب میاشتی کې یوازی ۱۷ میلیارده او ۶۸۴ میلیونه مصرف شوي ده. او همدارنګه د سلواغه میاشتي کې ۱۳ میلیارده او ۶۵۹ میلیونه مصرف شوی وو. چې د تیرې میاشتي په پرتله په لګښتونو کې ۴ میلیارده او ۲۵ میلیونه افغانی زیاتوالی ښایي.

د ټولی بودیجې (توحیدي بودیجه) څخه ۸٪ مصرف شوی ده. تروسه ۳۷ میلیارده او ۹۴۰ میلیونه د توحیدي بودیجې څخه مصرف شوی. ټول توحیدي بودیجې (پراختیایي او عادي) ۱۴۰۰ مالي کال کې ۴۷۳ میلیارده او ۴۲ میلیونه افغانی وړادیوینه شوی.

توحيدي بوديجې لګښتونه د تیر کال ده ورته وخت پرتله ۳۴٪ زیاتوالی راغلی. تروسه ۳۷ میلیارده او ۹۴۰ میلیونه د ملې بوديجې څخه مصرف شوی ده. او تيرکال ۵۷ میلیارده او ۵۲۴ میلیونه مصرف شوی وو. چې ۱۹ میلیارده او ۵۸۳ میلیونه افغانی له تیر کال څخه کم مصرف شوی ده .

توحيدي بوديجې لګښتونه د تیر میاشتي پرتله ۲۶٪ زیاتوالی ښايي. ټول لګښتونه یوازي د کب میاشتی ۱۹ میلیارده او ۶۷۰ میلیونه افغانی ده. او په همدي ډوګه ټول لګښتونه د سلواغه میاشت کې ۱۵میلیارده او ۶۶۲ میلیونه مصرف شوی وو. چې ۴ میلیارده او ۸ میلیونه زیاتوالی د تير میاشتي پرتله ښايي.

توحيدي بوديجې لګښتونه د پلان شوي بوديجې په پرتله په روان کال کې ۷٦٪ شاته پاتي. ټول پلان شوی لګښتونه ۱۵۷میلیارده او ۹۸۸ میلیونه تر کب ۱۳۹۹ کال پوري وړاديوينه شوی ده. او ۳۷ میلیارده او ۹۴۰ میلیونه مصرف شوی ده. چې ۱۲۰میلیارده او ۴۸ میلیونه د پلان شوی بوديجې څخه شاته پاتي ده.

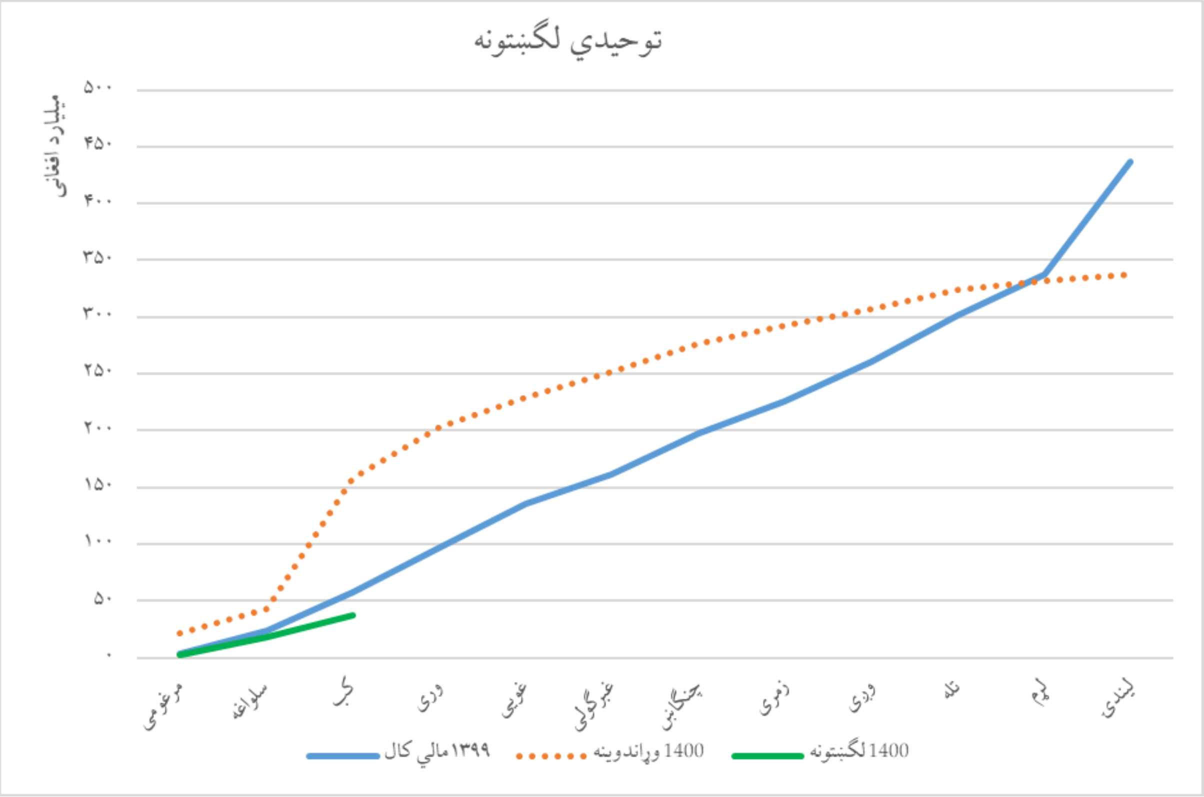

شکل ۲- د ۱۳۹۹ مالی کال د لګښتونه ترنډ

د حکومت لګښتونه او عوايدو توازن د بوديجې ٤٦٪ مازاد ښايي. د دولت د عوايدو او لګښتونو پرتله کول تر دې دمه، ۱۷ میلیارده او ۵۳۱ میلیونه افغانی بوديجې مازاد ښايي. د دولت ټول عوايد په دی دوره کې ۵۵ میلیارده او ۴۷۱ میلیونه افغانی ده (کورنی سرچینې،مرستي، او پوري) او د حکومت ټول لګښتونه ۳۷ میلیارده او ۹۴۰ میلیونه ده .

په همدي ډوګه د حکومت وړاندي شوي لګښتونه او عوايد د ۱۴۰۰مالي کال په ختمیدو ۳۷ میلیارده او ٦۰۰ میلیونه افغانی په بوديجې کسر ښايي. د حکومت ټول عوايد (کورنی عوايد، مرستي، او پورونه) د ۱۴۰۰مالي کال، ۴۳۵ میلیارده او ۴۴۲ میلیونه وړاندیونه شوي ده. او ټول لګښتونه ۴۷۳ میلیارده او ۴۲ میلیونه وړاندیونه شوي ده. نور جزییات په ۱ جدول کې ښودل شوي.

مالي سرچينې

د افغانستان حکومت خپل مالي سرچينې د درې ځای څخه لاس ته راوړي ده. که دا کورنی عواید، بهرنی مرستې او پورونه. د افغانستان حکومت په مالي سرچينو کې د پور برخه ډيره لږه ده. او بهرنی مرستی ډير ده. او په لاندې کې د افغانستان عايداتي سرچينې مفصل بيان شوی ده.

الف- کورنی عايدات

کورني عايداتي سرچيني په پنځه ډول ويشل شويده، لکه ۱- کورنی مالياتي عايدات، ۲- محصول او گمرکی فيسونه، ۳- غير مالياتي عايدات، ۴- نور عايدات، او ۵- دولتی ملکيتونو خرڅول. د ۱۳۹۹ کب مياشت، د نور عايدات په کورنيو عوايدو ډير برخه لري، چې ۶۵٪ برخه لری، د دولتی ملکيتونو خرڅول ۰٪ تر ټولو کم برخه کورنيو عايداتو کې لري. د عوايد مختلفو سرچينو برخه او د هرې سرچينې عوايد اندازه په ۲ جدول او ۳ شکل کې ښودل شوي.

جدول ۲- د کورنی عوايد و او سرچيني، په ميليون افغانی کې

د عوايدو سرچيني	عوايد	د سرچيني ونډه
داخلی مالياتی عوايد	6,097	16%
گمرکي محصولات او پر وارداتو ماليات	3,356	9%
د غير مالياتی عوايد	4,068	11%
نور عوايد	24,648	65%
د دولتي ملکيتونو خرڅلاو	3	0%
مجموعه	**38,171**	**100%**

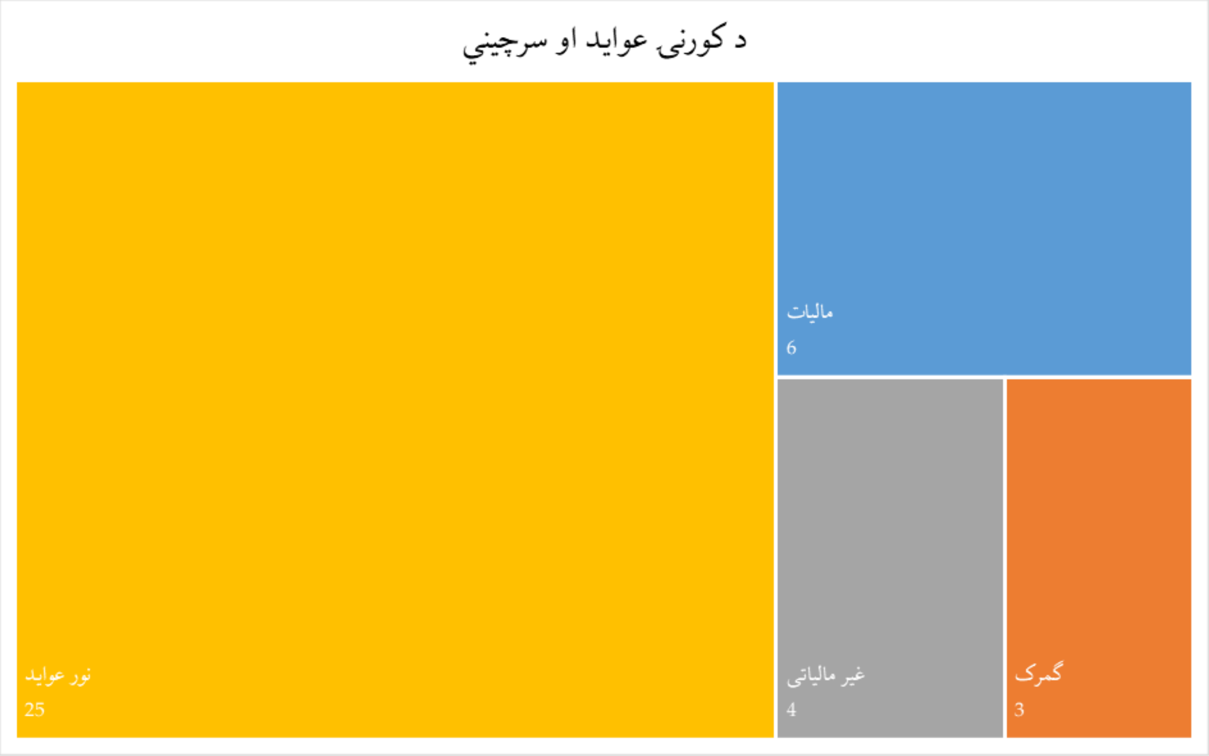

شکل ۳- کورنی عوايد او سرچيني، په ميليارد افغانی کې

ب- مرستې

مرستې لوي برخه د افغانستان حکومت د مالي سرچینو کې لرې. تروسه ۱۷ میلیارده او ۳۰۰ میلیونه افغانی مرستې له دوه سرچینې بهرنی حکومت او نړیوال سازمانونه لاس ته راغلي ده. بهرنی حکومت ۸۴٪ لوی برخه په مرستو کې لري. مرستې سرچینې، د مرستې اندازه، او د هر یو برخه په مرستو کې په ۳ جدول کې ښودل شوي ده،

جدول ۳- نړیوال مرستې، په میلیون افغانی کې

مرستو سرچینې	مرستونه	د سرچینو شریکول
بهرني حکومتونه	14,474	84%
نړیوال سازمانونه	2,826	16%
مجموعه	**17,300**	**100%**

ج- پوررونه

د مالی کال په ۱۴۰۰ تروسه هیڅ کومه پرونه لاسه ته نده راغلیږ خو شاید ۱۷ میلیارده او ۴۰۰ میلیونه افغانی د پیسو بین المللی صندوق د بودجه کسر تمویلول د کال په جریان کی لاسته راشی.

جدول ۴- د ۱۳۹۹ مالی کال راپوررونه، په میلیون افغانی کې

پوررونه	مقدار
د نریوال سازمانونه پوررونه	۰

لګښتونه د وزارتونو او اداراتو پر بنسټ

افغانستان حکومت د ۱۴۰۰ مالي کال کې ۶۳ وزارت /او مستقل اداري لري، چې هر یو یې د ملي بودیجې په سند کې او د آفمس په سیسټم کې ځانته خاص بودیجې لري. چې د هغوی لست د ۱۴۰۰ بودیجې، پلان شوی بودیجې تر ۱۳۹۹ کب میاشت، حقیقی لګښتونه او د لګیښتونو سلنه په ۵ جدول کې ښودل شوی ده.

جدول ۵- د ۱۴۰۰ مالي کال لګښتونو د اداراتو پر بنسټ، مرغومي- کب ۱۳۹۹، په میلیون افغانی کې

وزارت/اداري	۱۴۰۰ بودجه	د کب بودجه	لګښت	سلنه
د جمهوری ریاست عالی مقام دفتر لوی ریاست	1,091	244	56	5%
د مشرانو جرګې دادارالانشا لوی ریاست	591	130	78	13%
د ولسی جرګې دادارالانشا لوی ریاست	1,764	429	309	18%
دافغانستان اسلامی جمهوریت د چارو اداري لوی ریاست	8,585	2,912	497	6%
ستره محکمه	4,399	1,022	715	16%
د ولسمشری د ساتنې لوی ریاست	2,874	634	486	17%
د افغانستان د ملی رادیو تلویزیون لوی ریاست	1,279	707	94	7%
د ملي امنیت شورا دفتر	2,658	709	465	17%

وزارت/ اداري	۱۴۰۰ بودجه	د کب بودجه	لګښت	سلنه
د مالیې وزارت	15,160	10,325	921	6%
په پارلماني چارو کې د دولت وزرات	218	69	26	12%
د ملی دفاع وزارت	88,896	20,724	8,410	9%
د بهرنیو چارو وزارت	7,463	1,049	752	10%
د ارشاد حج او اوقافو وزارت	2,744	850	231	8%
د صنعت او سوداګری وزرات	1,572	430	71	5%
د کورنیو چارو وزارت	59,727	21,439	4,720	8%
د پوهنې وزارت	39,296	10,041	6,347	16%
د لوړو زده کړو وزارت	9,093	2,065	1,127	12%
ګدوالو او راستنیدونکو چارو وزرات	1,101	112	55	5%
د کانونو او پټرولیم وزارت	1,919	804	356	19%
د شهدانو او معلولینو چارو وزارت	13,912	130		
د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجی وزارت	1,239	429	41	3%
د اقتصاد وزارت	618	215	49	8%
د اطلاعاتو او کلتور وزارت	954	301	100	11%
د عامې روغتیا وزارت	20,029	11,900	491	2%
د ښځو چارو وزارت	3,065	73	36	1%
د کرهنې اوبه لګولو او مالداری وزارت	13,683	372	221	2%
د مسلکی اوتخنکی ښوونی اداره	2,157	624	185	9%
د اوبو او انرژی وزارت	17,967	4,605	171	1%
د ټولګټو وزارت	19,575	14,871	579	3%
د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت	22,888	14,932	2,556	11%
د ملکی هوایی چلند اداري	8,107	5,180	350	4%
د ټرانسپورټ وزارت	514	101	29	6%
د سرحدونو او قبایلو چارو وزرات	623	124	55	9%
د کار او ټولنیزو چارو وزارت	1,850	266	186	10%
دښار جوړونی او ځمکی وزارت	6,919	776	299	4%
د عدلیې وزارت	1,067	235	98	9%
لوی څارنوالي	3,258	828	491	15%
د آزموینو ملی اداره	211	24	9	
د معلوماتو ته د لاسرسي کمیسیون	123	26	3	2%
د سولې په چارو کی د دولت وزارت	725	151		0%
د افغانستان د نورم او استندرد ملي اداره	288	18	10	3%
د سیمه ییزو ارګانونو خپلواکه اداره	9,431	1,746	483	5%
د چاپیریال ساتنې ملي اداره	830	144	39	5%

وزارت/اداري	۱۴۰۰ بودجه	د کب بودجه	لګښت	سلنه
د علومو اکاډمي	344	75	55	16%
د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو خپلواک کمیسیون	1,652	377	88	5%
د بدني روزنې او سپورت عمومي رياست	589	68	17	3%
د ملي امنيت لوی رياست	20,671	5,518	5,229	25%
د پلټنې عالي اداره	548	87	36	7%
له طبيعي پېښو سره د مبارزې له پاره د چمتووالي ملي اداره	444	186	23	5%
د ټاکنيزو شکايتونو خپلواک کمیسیون	335	33	1	0%
د ټاکنو خپلواک کمیسیون	506	256	29	6%
د احصايې او معلوماتو ملي اداره	6,453	5,396	101	2%
د افغانستان د اټومي انرژي عالي کمیسیون	160	19	12	7%
د کوچيانو د چارو د لوی رياست	188	124	23	12%
کابل ښاروالی	1,556	800	23	1%
په افغانستان کې د وړو تمويلي سرچينو د ملاتړ لپاره د اسانتياوو د برابرولو اداره	347	347		0%
ښاری کاناليزاسيون او د اوبورسونې شرکت	1,185	455		0%
دافغانستان برشنا شرکت	12,059	5,859		0%
د پلازمېنې د پرمختګ اداره	1,902	817	3	0%
د اساسي قانون پر پلي کولو د څار خپلواک کمیسیون	86	26	10	12%
دافغانستان د بشری حقونو خپلواک کمیسیون	105	27	2	2%
د افغانستان د ځمکې اداري	136	136	79	58%
د افغانستان د اوسپنې پټلی اداري	5,121	4,619	11	0%
احتياطی کودونه	18,190			
مجموعه	**473,042**	**157,988**	**37,940**	**%۸**

لګښتونو د اقتصادي کودونو پر بنسټ

لګښتونو د اقتصادي کودونو پر بنسټ په ۵ ډول ويشل شوي ده. ۲۱ کود، مزد او معاشونه، ۲۲ کود، د اجناسو او خدماتو کارول، ۲۳ کود، د پورونو ګټه او بياورکړه، ۲۴ کود، د سبسايدی ګرنټونه او ټولنيزې ګټې، او ۲۵ کود، د شتمنيو ترلاسه کول.

تر اوس ۳۷ ميلیارده او ۹۴۰ ميليونه افغانی مصرف شوی ده. چې ۸۲٪ يي ۲۱ کود کې، مزد او معاشونه، ۸٪ يي ۲۲ کود کې، اجناس او خدماتو، او نږدي په ۰٪ يي په ۲۳ کود کې، ګټې او د پور بيرته تاديه کول، او ٦٪ يي د ۲۴ کود کې، د سبسايدی ګرنټونه او ټولنيزې ګټې ، او ۸٪ يي ۲۵ کود کې، د شتمنو لاس ته راوړل کې مصرف شوي ده.

لګښتونه د اقتصادي کودونو په ۴ شکل کې ښودل شوي ده. او د وزارتونو او اداراتو مکمل لستونه او د لګښتونو اندازه د اقتصادي مختلف کودونو کې په ٦ جدول کې ښودل شوي ده.

جدول ٦- د ١٣٩٩ مالی کال لګښتونه د اقتصادی کودونه پر بنسټ، په میلیون افغانی کې

وزارتونه/اداري	٢١ مزد او معاشات	٢٢ اجناس او خدمتونه	٢٣ د پورونو ګټه او بیاورکړه	٢٤ د سبسایدی ګرنټونه او ټولنیزې ګټې	٢٥ د شتمنیو ترلاسه کول	ټوټل لګښتونه
د جمهوری ریاست عالی مقام دفتر لوی ریاست	56					56
د مشرانو جرګې دادارالانشا لوی ریاست	73	5				78
د ولسی جرګې دادارالانشا لوی ریاست	309					309
دافغانستان اسلامی جمهوریت د چارو اداري لوی ریاست	459	38				497
ستره محکمه	695	20				715
د ولسمشری د ساتنې لوی ریاست	446	40				486
د افغانستان د ملی رادیو تلویزیون لوی ریاست	84	10				94
د ملي امنیت شورا دفتر	453	12				465
د مالیې وزارت	470	68	376	8		921
په پارلماني چارو کې د دولت وزرات	25	1				26
د ملی دفاع وزارت	8,405	5				8,410
د بهرنیو چارو وزارت	523	229				752
د ارشاد حج او اوقافو وزارت	227	3				231
د صنعت او سوداګری وزارت	60	11				71
د کورنیو چارو وزارت	4,456	264				4,720
د پوهنې وزارت	6,327	21				6,347
د لوړو زده کړو وزارت	1,082	45				1,127
ګدوالو او راستنیدونکو چارو وزرات	44	11				55
د کانونو او پټرولیم وزارت	72	5			278	356
د شهیدانو او معلولینو وزارت						
د مخابراتو او معلوماتی ټکنالوجی وزارت	38	3				41
د اقتصاد وزارت	45	5				49
د اطلاعاتو او کلتور وزارت	86	5			9	100
د عامې روغتیا وزارت	432	59				491
د ښځو چارو وزارت	33	3				36
د کرهنې اوبه لګولو او مالداری وزارت	219	1				221
د مسلکی اوتخنکی ښوونې اداره	183	2				185
د اوبو او انرژی وزارت	96	26			48	171
د ټولګټو وزارت	77	5			498	579
د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت	75	568			1,914	2,556
د ملکی هوایی چلند اداري	39	311				350
د ټرانسپورټ وزارت	27	2				29
د سرحدونو او قبایلو چارو وزرات	48	7				55
د کار او ټولنیزو چارو وزارت	172	14				186
دښار جوړونې او ځمکی وزارت	66	3			231	299
د عدلیې وزارت	95	3				98
لوی څارنوالي	471	20				491
د آزموینو ملی اداره	9					9
د معلوماتو ته د لاسرسي کمیسیون	3					3
د سولې په چارو کی د دولت وزارت						
د افغانستان د نورم او استندرد ملي اداره	9	1				10
د سیمه ییزو ارګانونو خپلواکه اداره	258	225				483

وزارتونه/اداري	۲۱ مزد او معاشات	۲۲ اجناس او خدمتونه	۲۳ د پورونو ګټه او بیاورکړه	۲۴ د سبسایډی ګرنټونه او تولنیزې ګټې	۲۵ د شتمنیو ترلاسه کول	توټل لګښتونه
د چاپیریال ساتنې ملي اداره	34	5				39
د علومو اکاډمي	54	1				55
د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو خپلواک کمیسیون	82	6				88
د بدنی روزنې او سپورت عمومی ریاست	16	1				17
د ملي امنیت لوی ریاست	4,031	1,101			96	5,229
دپلټني عالي اداره	32	4				36
له طبیعي پیښو سره د مبارزې له پاره د چمتووالي ملي اداره	12	2		9		23
د ټاکنیزو شکایتونو خپلواک کمیسیون		1				1
د ټاکنو خپلواک کمیسیون	26	3				29
د احصایې او معلوماتو ملي اداره	83	18				101
د افغانستان د اټومي انرژي عالي کمیسیون	10	1				12
د کوچیانو د چارو د لوی ریاست	21	2				23
کابل ښاروالی					23	23
په افغانستان کې د وړو تمویلي سرچینو د ملاتړ لپاره د اسانتیاوو د برابرولو اداره						
ښاری کانالیزاسیون او داوبورسونی شرکت						
دافغانستان برشنا شرکت						
د پلازمینی د پرمختګ اداره	1	3				3
د اساسي قانون پر پلي کولو د څار خپلواک کمیسیون	10	1				10
دافغانستان د بشری حقونو خپلواک کمیسیون	2					2
د افغانستان د ځمکي اداري	76	3				79
د افغانستان د اوسپنې پټلی اداري	8	3				11
مجموعه	**31,242**	**3,210**	**376**	**17**	**3,097**	**37,940**

شکل ۴- د ۱۳۹۹ لګښتونه د اقتصادی کودونه پر بنسټ، په میلیارد افغانۍ کې

لګښتونه د ولایتونه پر بنسټ

د افغانستان حکومت لګښتونه په ۳۴ ولایتونو، مرکزي اداراتو او د سفارتونو د محل پربنسټ ویشل کیږي. ۵۲ ٪ لګښتونه په مرکز کې او ۴۸ ٪ یی په ولایتونه کې ترسره شوي ده. د ولایات مکمل لست د ۱۴۰۰ کال بودیجې کې شامل ده. او لګښتونه یي په ۷ شکل کې ښودل شوي ده

جدول ۷- د ۱۴۰۰ مالی کال لګښتونه د ولایتونه پر بنسټ، په میلیون افغانی کې

کود	ولایت	1400 بودجه	لګښت	سلنه
۱	کابل	13,979	1,048	7%
٦	ننګرهار	11,933	1,860	16%
۲۷	کندهار	9,669	1,417	15%
۲۱	بلخ	8,228	1,425	17%
۳۲	هرات	13,735	1,638	12%
۱۳	پکتیا	6,667	1,289	19%
۳۰	هلمند	6,001	883	15%
۱۷	بدخشان	5,474	425	8%
۱۹	کندز	8,563	1,244	15%
۹	بغلان	4,822	428	9%
۱۸	تخار	5,766	453	8%
۳	پروان	7,297	462	6%
۲۸	جوزجان	5,008	656	13%
۱۰	بامیان	3,476	237	7%
۱۱	غزنی	3,491	406	12%
۲۹	فاریاب	4,674	447	10%
۱۵	کنر	3,719	280	8%
۱۴	خوست	3,417	309	9%
۳۳	فراه	3,862	207	5%
۴	وردک	2,909	326	11%
۲	کاپیسا	2,301	268	12%
۱۲	پکتیکا	2,147	157	7%
۳۴	نیمروز	3,908	143	4%
۵	لوګر	2,368	217	9%
۷	لغمان	2,878	275	10%
۲۲	سر پل	1,961	230	12%
۲۳	غور	2,457	234	10%
۲۰	سمنګان	3,201	200	6%
۲۴	دایکندی	2,407	198	8%
۲٦	زابل	1,506	104	7%
۳۱	بادغیس	4,446	158	4%
۲۵	ارزګان	1,611	144	9%
۱٦	نورستان	1,521	124	8%
۸	پنجشیر	1,748	173	10%
۹۰	مرکز	287,289	19,849	7%
۹۵	په بهرنیو هیوادونو کې د افغانستان سفارتونه	410	28	7%
	د احتیاط کودونه	18,190		
	مجموعه	**473,042**	**37,940**	**8%**

لګښتونه د برنامې پر بنسټ

٦٣ وزارتونو/ ادارو په چوکاټ کې د ١۴٠٠ مالي کال بودجوي واحدونو ١٣۵ برنامې لرې. د دولت برنامې مکمل لست او لګښتونه په ٨ جدول کې ذکر شوي ده.

جدول ٨- د لګښتونه د برنامې پر بنسټ تر کب ١٣٩٩ (په میلیون افغانی)

وزارت/ اداري	برنامې	لګښتونه
د جمهوری ریاست عالی مقام دفتر لوی ریاست		
	ولسمشر ته خدمتونه وړاندې کول	
د مشرانو جرګې دداراالانشا لوی ریاست		56
	پارلماني چارې	
د ولسی جرګې دداراالانشا لوی ریاست		78
	د قانون جوړونې او پالیسی چارې	
د افغانستان اسلامی جمهوریت د چارو اداري لوی ریاست		309
	د دولت د فعالیتونو همغږي کول او تحلیل	
	د تدارکاتو باندې د مالي سرچینو مؤثره کارول	414
	سوله چارې	84
ستره محکمه		
	د ملی قضایي چارو	
د ولسمشری د ساتنې لوی ریاست		715
	د ولسمشر ساتنه خدمتونه	
د افغانستان د ملی رادیو تلویزیون لوی ریاست		486
	د افغانستان راډیو او ټلویزیون نشرات	
د ملي امنیت شورا دفتر		94
	د ملي امنیت شورا	
د مالیې وزارت		465
	د عامه مالي مدیریت	
	د عوایدو مدیریت	462
	د اداره او عملیات مدیریت	195
	د پالیسی مدیریت	253
په پارلماني چارو کې د دولت وزرات		11
	د پارلماني اړیکو ساتل او ښه کول	
د ملی دفاع وزارت		26
	جنګی ځواکونه	
	مرستندویه ځواکونه	8,410
د بهرنیو چارو وزارت		
	سیاسی او اقتصادی چارې	

وزارت/اداري	برنامې	لګښتونه
	قونسګريو او فرهنګی چارو	26
	مالی او اداری چارې	12
د ارشاد حج او اوقافو وزارت		714
	د اسلامی لارښود خدمتونه	
	د حج او زيارت خدمتونه	174
	د اوقاف خدمتونه	6
	مالی او اداری چارې	5
د صنعت او سوداګری وزارت		47
	د صنايعو او خصوصی سکتور پراختيايی	
	د سوداګرۍ او ترانزيت پاليسي	7
	د اداری او مقرراتی	29
د کورنيو چارو وزارت		34
	کورنی امنيت	
	در جرمونو پر ضد او کشف	3,547
	در پاسپورټ او ترافيک خدمتونه	362
	حمايوي چارې	10
د پوهنې وزارت		801
	عمومي ښوونه او روزنه	
	اسلامي ښوونه او روزنه	5,541
	د ليک لوست زده کړې	287
	ښوونه او روزنه مديريت	107
	تخنيکی او مسلکی ښوونه او روزنه	413
د لوړو زده کړو وزارت		
	علمي برنامې	
	لوړې زده کړې ته لاسرسی	420
	ښه حکومتوالی	672
	د علمي زيربنا وو او تاسيساتو برنامه	11
ګدوالو او راستنيدونکو چارو وزرات		23
	ګدوالونه او پناه غوښتونکونه	
	راستنيدونکو او بې ځايه شوي اشخاص	2
	اداري مديريت	3
د کانونو او پټروليم وزارت		50
	د کانونو جيولوژيکي سروې	
	د کانونو مقررات او تطبيق	298

وزارت/اداري	برنامې	لګښتونه
	عمومي اداري	6
	پالیسي او پراختیایی	49
د شهیدانو او معلولینو وزارت		3
	د شهیدانو او معلولینو پروګرام	
	د شهیدانو او معلولینو نظامی پروګرام	
د مخابراتو او معلوماتی ټکنالوجی وزارت		
	بریښنایی افغانستان	
	ټکنالوجی پوهنه	9
	اداري مدیریت	
د اقتصاد وزارت		32
	اقتصادی پالیسي، ستراتژیځارنه او ارزونه	
	اداري خدمتونه مدیریت	32
د اطلاعاتو او کلتور وزارت		17
	فرهنګ او ګرځندوی	
	خپرونه او ځوانان	29
	مالي او مدیریت	20
د عامې روغتیا وزارت		51
	سازماني پراختیایي	
	د روغتیا خدمتونه چمتوکول	
	اداري ملاتړ	232
د ښځو چارو وزارت		259
	د ښځو ملاتړ او پیاوړتیا	
	د جندر پالیسی پراختیا او څارنه	2
	مالي او اداري	3
د کرهنې اوبه لګولو او مالداری وزارت		31
	د طبیعي سرچینو مدیریت	
	د کرنې تولید او حاصل ورکول	17
	اقتصادی بیاجورونه	59
	د بدلون مدیریت	27
د مسلکی اوتخنکی ښوونی اداره		118
	د مسلکی او تخنکی ښوني علمی چاري	
	د ستراتژیک مدیریت او حمایوی خدمتونه	154
د اوبو او انرژی وزارت		31
	د ولس معیشت او صنعت پراختیا لپاره د سیالي شوی برشنا نرخ لاسرسی	
	د ولس معیشت او صنعت پراختیا لپاره د سیالي شوی اوبو نرخ لاسرسی	4

وزارت/اداري	برنامې	لګښتونه
	عمومي اداري	119
د ټولګټو وزارت		48
	زیربنا	
	د سړک ساتنه	512
	مالي او اداري	43
د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت		25
	کلیوالي زیربنا	
	اقتصادی پراختیا	11
	سیمه ییزو حکومت	
	اداری ملاتړ	2,462
د ملکی هوایی چلند اداري		83
	د ملکی هوایی چلند خدمتونه او تراسپورټ	
د ټرانسپورټ وزارت		350
	ټرانسپورټ	
د سرحدونو او قبایلو چارو وزرات		29
	د قومونو ټولنیز خوندیتوب او د سرحداتو چارو سمون	
د کار او ټولنیزو چارو وزارت		55
	د کار چارو برنامې	
	د ټولنیزو چارو برنامې	11
	د شهیدانو او معلولینو چارو برنامې	56
	د مدیریت او عملیاتو برنامې	22
دښار جوړونی او ځمکی وزارت		96
	پلان جوړونه او ښاري پراختیا	
	کور جوړول	3
	ښاري زیربناوې	2
	عملیاتي او مدیریتي	1
د عدلیې وزارت		293
	د محجوزینو چارې	
	د حقوقي چارې	
	د قانون جوړونې چارې	10
	اداري او مدیریت	14
لوی څارنوالي		75
	د عسکري څارنوالی	
	د کورنی او بهرني امنیت پرورږاندې د جورمونو څارنوالي	68

وزارت/اداري	برنامې	لګښتونه
	د اداري او ملکی څارنوالي	58
د آزموینو ملي اداره		365
	د آزمینو ګروپی برګزاری په افغانستان کی	
معلوماتو ته د لاسرسي کمیسیون		9
	اطلاعاتو ته د لاسرسي پیاوړتیا	
د سولې په چارو کی د دولت وزارت		3
	د عزت او تلپاتې سولې ته رسېدل	
د افغانستان د نورم او استندرد ملي اداره		
	د کیفیت زیربناوی	
	د نورم او ستنډرد خدمتونه	1
	اداري	2
د سیمه ییزو ارګانونو خپلواکه اداره		6
	د ملي بنستیونه د ملي حکومتداری لپاره	
	د سمه ییزو حکومتداری اداري	11
	د عمومي ملاتړ خدمتونه	451
د چاپیریال ساتنې ملي اداره		21
	څارني او د چاپیریال حالت ښه کول	
	د چاپیریال قانون او پالیسي جوړول او پراختیا	26
	مالي او اداري	4
د علومو اکاډمي		8
	علمي څېړنې او د علمي زیربنا جوړول	
د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو خپلواک کمیسیون		55
	تعییناتونه او شکایتونه	
	د عامه اداري اصلاح	19
	د ظرفیت لوړول	16
	اداري او عملیاتي	10
د بدنی روزنی او سپورت عمومي ریاست		43
	د ټولو لپاره سپورت	
	نریوال سیالي کې برخه واخلئ	
	مالي او اداري	
	د فوټبال فدراسیون	17
د ملي امنیت لوی ریاست		
دپلټنې عالي اداره		5,229
	د پلټنې او راپور ورکول	

وزارت/اداري	برنامي	لگښتونه
له طبيعي پېښو سره د مبارزې لپاره د چمتووالي ملي اداره		36
	د طبيعي پېښو چمتووالی	
د ټاکنيزو شکايتونو خپلواک کميسيون		23
	د شکايتونو او اعتراضونو قضاوت	
د ټاکنو خپلواک کميسيون		1
	د ټاکنو پروسه	
د احصايې او معلوماتو ملي اداره		29
	د معلوماتو راټول ، تحليل او خپرول	
د افغانستان د اټومي انرژي عالي کميسيون		101
	د اټومي انرژی پراختيا او کارول	
د کوچيانو د چارو د لوی رياست		12
	د کوچی ټولنيز خدمتونه	
کابل ښاروالی		23
	ښاري زيربناوې	
په افغانستان کې د وړو تمويلي سرچينو د ملاتړ لپاره د اسانتياوو د برابرولو اداره		23
	په افغانستان کې د وړو تمويلي سرچينو د ملاتړ لپاره د اسانتياوو برابرول	
ښاری کاناليزاسيون او داوبورسونی شرکت		
	د اوبو رسولو او کاناليزاسيون	
دافغانستان برشنا شرکت		
	د ټول افغانستان لپاره د بريښنا رسول	
د پلازمينی د پرمختګ اداره		
	پلازمينه زون پراختيا	
د اساسي قانون پر پلي کولو د څار خپلواک کميسيون		3
	د اساسي قانون پلي کيدو څخه څارني	
دافغانستان د بشری حقونو خپلواک کميسيون		10
	دبشري حقونو ملاتړ	
د افغانستان د ځمکې ادارې		2
	د افغانستان د ځمکې د سمون برنامې	
د افغانستان د اوسپنې پټلی ادارې		79
	زيربنا	
		11
	مجموعه	**37,940**

د لګښتونه د حکومت دندو پر بنسټ

د حکومت دندې د نړیوال استندرد په اساس د حکومت دندې ویشل (COFOG) په لس اصلی ډول ویشل شوي ده. ۱- د عمومي عامي خدمتونه، ۲- دفاع، ۳- عامه نظم او مصونیت، ۴- اقتصادی چاري، ۵- چاپریال ساتنه، ٦- د هستوګنځی جوړونه او ټولنیز جوړښت، ۷- روغتیا، ۸- بیا پیدایښت (خلق مجدد)، فرهنګ او دین، ۹- ښوني او روزني، او ۱۰- ټولنیز مصونیت.

د حکومت په دندو کې ډیر برخه د ۱۳۹۹ مالي کال کب میاشتي دفاعي برخه ۳۸٪، او د ښوني او روزني برخه ۲۰٪ درلودل او کم برخه محیطی مصونیت چې نږدې په ۰ ٪ درلودل او بیا پیدایښت (خلق مجدد)، فرهنګ او دین ۱٪ او د هستوګنځی جوړونه او ټولنیز جوړښت ۱ ٪ درلودل.

د حکومت دندېو مکمل لست او لګښتونه په ۹ جدول کې ذکر شوي ده.

جدول ۹- د لګښتونه د حکومت دندو پر بنسټ، کب ۱۳۹۹، په ملیون افغانی کې.

د حکومت دندېو	لګښتونه	سلنه
د ټوټال لګښتونه	**37,940**	**100%**
عمومی عامه خدمتونه	**3,443**	**9%**
اجرایوی او مقننه ارګانونه، مالی چاري، بهرنی چاري	3,083	8%
عمومی خدمتونه	273	0%
ابتدایی تحقیقات	55	0%
خدمات عمومی عامه که در جای دیګر طبقه بندی نشده	33	0%
دفاع	**14,590**	**38%**
نظامی دفاع	8,410	22%
دفاع چې پل ځای کی طبقه بندی شوی نه دی	6,179	16%
عامه نظم او مصونیت	**5,705**	**15%**
دپولیسو خدمتونه	3,452	9%
د اطفایی خدمتونه	23	0%
محاکم	1,319	3%
بندیخونی	467	1%
ټولنیز خوندیتوب چې په بل ځای کی نده طبقه بندي شوی	444	1%
اقتصادی چاري	**4,536**	**12%**
عمومی کاری چاري (انسانی ځواک)، تجارتی او اقتصادی	212	1%
کرنه، د ځنګلونو پالنه، ماهیګیری او ښکار	378	1%
د سوند ټوکي او انرژی	19	0%
د کانونو کیندل، صنعتی او ساختمانی	58	0%
ترانسپورتی	1,247	3%
مخابرات او تکنالوژی	41	0%
نور صنایع	2,561	7%
په اقتصادی چارو کې پراختیا او څیړنه	20	0%
د چاپیریال مصؤنیت (ساتنه)	**44**	**0%**

د حکومت دندو	لګښتونه	سلنه
د ککړتیا کمښت	1	0%
د ځمکی د طبیعی او بیولوژیکی تنوع ساتنه	30	0%
چاپیریال ساتنه چی په بل ځای که طبقه بندی شوی نه دی	13	0%
د هستوګنځی جوړونه او ټولنیز جوړښت	**322**	**1%**
د هستوګنځی پراختیا	2	0%
ټولنیز پراختیا	27	0%
د اوبو تامینول		0%
هستوګنځی او ټولنیز جوړښت چی بل ځای کی طبقه بندی شوی نه وی	293	1%
روغتیا	**491**	**1%**
غیربستری ناروغانو ته خدمتونه (سراپا)	232	1%
روغتیای خدمتونه		0%
د عامه روغتیای خدمتونه		0%
روغتیای خدمتونه چی بل ځای کی طبقه بندی شوی نه وی	259	1%
بیا پیدایښت (خلق مجدد) ، فرهنګ او دین	**442**	**1%**
بیا پیدایښت (خلق مجدد) او سپورټ	17	0%
فرهنګی خدمتونه	81	0%
خپارندوی او چاپی خدمتونه	114	0%
دینی او نور ټولنیز خدمتونه	231	1%
په بیا پیدایښت (خلق مجدد)، فرهنګی او دینی برخو کی پراختیا او څیړنه		0%
ښوونې او روزنې	**7,735**	**20%**
ابتداییه دوری نه مخکی او په ابتداییه دوره کې ښوونې او روزنې	3,669	10%
د ثانوی دوری ښوونې او روزنې	1	0%
ښوونې او روزنې- ۱۴ پاس	378	1%
لوړ او نیمه لوړ زده کړی	9	0%
هغه زده کړی چی درجه بندی شوی نه دی	476	1%
ښوونې او روزنی لپاره ملاتړکوونکی خدمتونه	33	0%
د ښوونې او روزنی په برخه کی پراختیا او څیړنه	154	0%
ښوونې او روزنې چی بل ځای کی طبقه بندی شوی نه وي	3,014	8%
ټولنیز مصونیت	**633**	**2%**
ناروغي او معلولیت	356	1%
د عمر لوړوالی		0%
پرځای پاته کسان (بازماندګان)	1	0%
کورني/او ماشومان	56	0%
اوسګارتیا		0%
نور بی برخي ټولنیز چی طبقه بندی شوی نه وی	5	0%

د حکومت دنډو	لګښتونه	سلنه
په ټولنیز مصونیت برخه کې پراختیا او څېړنه		0%
ټولنیز مصونیت چې بل ځای کې طبقه بندي شوی نه وي	215	1%
نه تخصیص شوی		**0%**
نه تخصیص شوی		0%

تلیفون: ۰۲۰۲۹۲٤۲۵۸
برښنا لیک:bpmu@mof.gov.af
ویب پانه: www.budgetmof.gov.af
پته: افغانستان، کابل، پشتونستان واټ، ماليي وزارت، ملی بویجې لوی
ریاست، ملي بودیجې څارنه او راپور ورکولو آمریت